

ТРАНСКОРДОННА ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ

Солодковська Ганна Володимирівна,
к.е.н., доцент, Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна
Олефіренко Вікторія Володимирівна,
к.е.н., доцент Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна

Вступ. Транскордонна електронна комерція стала важливим елементом сучасної глобальної економіки, яка з'єднує компанії та споживачів по всьому світу. Ця сфера дозволяє малим і середнім підприємствам (МСП) розширювати свій бізнес, відкривати нові ринки та користуватися перевагами міжнародної торгівлі. За даними Facts & Factors, глобальний транскордонний ринок B2C електронної комерції у 2021 році оцінювався в 785 мільярдів доларів США. Очікується, що до 2030 року цей показник зросте до 7,938 трильйонів доларів США з середньорічним темпом зростання (CAGR) у 26,19% [1].

Електронна комерція розвивається не лише завдяки технологіям, а й через зміни у поведінці споживачів, які все частіше шукають зручність, швидкість і доступність. Попри значний прогрес, багато підприємств стикаються з перешкодами, такими як високі витрати на логістику, мовні бар'єри та труднощі із дотриманням міжнародних регуляторних вимог.

Мета роботи. Метою цієї роботи є дослідження сучасних тенденцій та викликів транскордонної електронної комерції, аналіз її впливу на міжнародну торгівлю, а також оцінка перспектив розвитку цього сектора з урахуванням впровадження інноваційних цифрових рішень. Особливу увагу приділено аналізу використання таких інструментів, як Pay by Link, цифрові гаманці, QR-платежі, та впливу цих технологій на ефективність бізнес-процесів.

Матеріали та методи: Для досягнення поставленої мети дослідження базується на таких методах: **Аналіз вторинних джерел.** Опрацьовано міжнародні звіти, статистичні дані та законодавчі акти, що регулюють

електронну комерцію у різних країнах. **Порівняльний аналіз.** Використано для оцінки ефективності різних цифрових технологій у контексті транскордонної торгівлі.

Результати та обговорення. Розвиток транскордонної електронної комерції супроводжується значними змінами у глобальному економічному середовищі. Серед ключових тенденцій, які визначають цей сектор, можна виділити:

- Динаміка використання цифрових платіжних систем.
- Зростання ролі M2M (машинно-машинної) комерції.
- Сприяння міжнародних регуляторів.
- Інноваційні рішення для МСП.

Розглянемо дані тенденції більш детально. У 2022 році 52% усіх платежів у глобальній електронній комерції здійснювалися за допомогою цифрових гаманців, таких як Alipay, WeChat Pay та Apple Pay. Такі системи забезпечують зручність та швидкість, дозволяючи споживачам здійснювати покупки як на місцевих, так і на міжнародних ринках. У Китаї QR-платежі стали домінуючою формою оплати, охоплюючи 70% споживачів. Однак у Японії їх частка становить лише 8%, що демонструє регіональні особливості впровадження таких технологій [2]

Машинно-машинна торгівля дозволяє автоматизувати транзакції між підприємствами, що сприяє зниженню витрат та підвищенню ефективності. До 2030 року близько третини всіх B2B транзакцій буде здійснюватися без участі людини. Це стане можливим завдяки використанню Інтернету речей (IoT), штучного інтелекту (AI) та хмарних обчислень.

Європейський Союз активно розробляє ініціативи для підтримки електронної комерції. Закон про цифрові послуги (DSA) та Закон про цифрові ринки (DMA) спрямовані на створення безпечного цифрового простору, що сприяє інтеграції малих і середніх підприємств у глобальні ринки.

Інструменти, такі як Pay by Link, дозволяють підприємцям швидко створювати рахунки та надсилати їх через месенджери. Серед основних

проблем транскордонної торгівлі можна виділити високі логістичні витрати (28% підприємств), мовні бар'єри (10%) та труднощі у вирішенні спорів (13%). Лише 9% МСП у ЄС здійснюють онлайн-продажі за кордон, що свідчить про потребу у вдосконаленні цифрової грамотності та інтеграції бізнесів у міжнародні ринки.

Очікується, що до 2030 року розвиток технологій дозволить значно скоротити час обробки транзакцій та знизити витрати на логістику. Автоматизація процесів, використання Big Data та аналітики споживчих звичок сприятимуть більш ефективному обслуговуванню клієнтів [3].

Висновки. Транскордонна електронна комерція є одним із ключових драйверів сучасної економіки, сприяючи глобалізації ринків та інтеграції бізнесів у міжнародне середовище. Інноваційні технології, такі як цифрові гаманці, QR-платежі та Pay by Link, забезпечують зручність для споживачів та ефективність для підприємств.

Попри перспективи, сектор стикається із численними викликами, такими як логістичні витрати, регуляторні бар'єри та низька цифрова грамотність. Для подолання цих перешкод важливо впроваджувати комплексні рішення, які враховують особливості кожного регіону.

Подальший розвиток електронної комерції потребує тісної співпраці між бізнесом, урядами та міжнародними організаціями для створення безпечного, прозорого та інклюзивного середовища, яке сприятиме зростанню сектору.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. European Commission. Digital Economy and Society Index (DESI) 2021 [Електронний ресурс] / European Commission // European Commission. 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://digitalstrategy.ec.europa.eu/en/library/digital-economy-and-society-index-desi-2021>.

2. Brem, A., Viardot, E., Nylund, P. A. (2021), Implications of the coronavirus (COVID-19) outbreak for innovation: Which technologies will improve our lives?, Technological Forecasting and Social Change, 163, 120451.

<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120451>

3. Feng Ding. THE DEVELOPMENT OF CROSS BORDER E E-COMMERCE / Feng Ding, Jiazhen Huo, Juliana Kucht Campos. // Advances in Economics, Business and Management Research (AEBMR),. – 2018. – №37. – С. 370–383.